



**OSTRAVA
METROPOLITAN
MAGAZINE**

Martina Janková

Zasáhnout zpěvem
i srdce je velké umění

Singing with
heart and soul

Sport je fenoménem moderní doby. Olympijské hry, světové i kontinentální šampionáty ve fotbale, basketbalu, atletice a dalších populárních odvětvích sledují přímo na místě nebo prostřednictvím médií stamiliony diváků. Pořadatelství těchto sportovních svátků přináší zemím a městům světový věhlas, ekonomický prospěch, otevírá dveře turistice. V Atlantě, Sydney, Pekingu, Vancouveru, Londýně i jinde o tom jistě vědí své.

Ostrava nemá, a vzhledem ke své velikosti a poloze ani nemůže mít, tak vysoké ambice. A přece patří díky pořadatelství sportovních akcí mezi nejznámější města České republiky a Evropy. Vysoké mezinárodní renomé má atletický mítink Zlatá tretra. Letošní 52. ročník proběhne na rekonstruovaném městském stadionu, kde sedící diváci ocení komfort nové kryté tribuny. Město Ostrava připravuje stavby atletické haly, areálu s dráhou pro in line bruslaře a projekty dalších sportovišť.

Chloubou města je multifunkční hala ČEZ Aréna, která od svého otevření v roce 1986 hostila mistrovství světa a Evropy v basketbalu, volejbalu, házené, ledním hokeji, stolním tenisu, florbalu, kulturistice a dalších sportech, zápasy tenisových Davisova poháru a Fed Cupu. Po nedávné modernizaci patří hala mezi nejlépe vybavené arény starého kontinentu. Ocenila to i Mezinárodní hokejová federace (IIHF), která Ostravě spolu s Prahou přidělila pro rok 2015 pořádání světového šampionátu.

Svou pozicí mezi sportovními metropolemi Evropy Ostrava potvrzuje nominací na titul Evropské město sportu 2014, který uděluje Asociace evropských měst při Evropské unii (ACES EUROPE). Rozhodujícím kritériem přitom není pořadatelství významných sportovních událostí, ale spíše etická stránka sportu jako spojení fyzické pohody jednotlivce s celkovým zlepšením kvality života. Zisk prestižního ocenění by Ostravě přinesl zatráktivnění města jako jedinečné sportovní destinace v rámci Evropy, nové zahraniční i domácí investice, nárůst turistického ruchu, podporu zdravotně postižených sportovců, zvýšení zájmu dětí, mládeže i dospělých o vlastní sportovní aktivity.

Martin Štěpánek
náměstek primátora pro sociální věci,
školský, sport a volný čas

Sport is a phenomenon of today's world. The Olympic Games, international tournaments in football, basketball, athletics and many other popular sports – events such as these are enjoyed by hundreds of millions of viewers worldwide, with stadiums often sold out months in advance. The host cities also benefit in many ways – sporting events act as a catalyst for economic growth, boosting tourism and strengthening a city's global reputation.

A city of Ostrava's size cannot hope to match the ambitions of great sporting venues such as Atlanta, Sydney, Beijing, Vancouver or London. Even so, Ostrava's role hosting a wide range of sports events has raised the city's profile throughout Europe and far beyond. The jewel in Ostrava's sporting crown is the internationally renowned Golden Spike athletics meeting. This year's 52nd Golden Spike will be held in the city's newly reconstructed stadium, offering top-quality facilities for spectators. The City of Ostrava is also planning to build an indoor athletics arena, an in-line skating centre, and several other projects.

Ostrava's other major sporting venue is the multifunctional ČEZ Arena. Opened in 1986, the arena has hosted many international tournaments in basketball, volleyball, handball, ice hockey, table tennis, floorball, body-building and other sports – including Davis Cup and Fed Cup tennis matches. Recently renovated to make it one of the best-equipped venues in Europe, the ČEZ Arena has been chosen (along with a Prague venue) to co-host the 2015 IIHF Ice Hockey World Championships.

Ostrava's status as a major European sporting city is emphasized by its nomination for the title 'European Capital of Sport 2014'. This title is not awarded just for hosting major events; it recognizes a city's ethical commitment to sport as a way of achieving a good quality of life for citizens. If Ostrava could win this prestigious title, it would bring a range of benefits: further raising the city's Europe-wide profile as a sporting destination, attracting new investments, boosting tourism, supporting sports for disabled people, and promoting sport among all generations of Ostrava's community.

Martin Štěpánek
Deputy Mayor for Social Affairs, Education,
Sport and Leisure



4 Zasáhnout zpěvem i srdce je velké umění
Conquering the hearts of music-lovers

8 Janáčkova filharmonie Ostrava vstupuje do 60. sezony
The Janáček Philharmonic Ostrava enters its 60th season

12 Do rodiny evropských sportovních měst
One of Europe's great sporting cities

14 Mistryně světa v potápění Alena Zabloudivilová sní o sto metrech
Freediving world champion Alena Zabloudivilová dreams of conquering 100 metres

18 Brána jazyků otevřená
Languages open doors

20 „Pomáhám přírodě čarovat...“
'I help nature to work its magic...'

24 Na historii se musí v bílých rukavičkách
Guarding the treasures of history

28 Industriální kouzlo Ostravy sílí
The magic of Ostrava's industrial past

30 Dřevěné kostely v Ostravě a okolí
Wooden churches in and around Ostrava

34 Kaleidoskop
Kaleidoscope

35 Janáčkův máj
Janáček May



4 Když si milovníci opery přečtou na plakátech jméno Martina Janková, spěchají pro vstupenky. Nejen v Ostravě, kde studovala, ji publikum vítá s nadšením
For lovers of opera and classical music, the name Martina Janková is a guaranteed box office hit. Not only in Ostrava



14 Alena Zabloudivilová je mistryní světa ve freedivingu, adrenalinovém sportu, ve kterém patří vnitrozemská Česká republika ke světovým velmocem
Alena Zabloudivilová is the world champion in freediving – an adrenaline sport at which the Czech Republic excels



28 Národní kulturní památka Dolní Vítkovice zve do expozice U6, interaktivního světa technických a vědeckých objevů
The U6 building (a former power plant in Lower Vítkovice) converted into the Small World of Technology invites for visit

Z ostravské konzervatoře na světová pódia do kouzelné říše opery a koncertů

Ostrava's Martina Janková – conquering the hearts
of music-lovers worldwide

MARTINA JANKOVÁ:

Zasáhnout zpěvem i srdce je velké umění

Singing with heart and soul



Když si milovníci vážné hudby a opery přečtou tohle jméno na plakátech, spěchají pro vstupenky. A nejen v Ostravě, kde studovala a kde ji hudební veřejnost vítá vždy s nadšením. Ovace sklízela už v koncertních sálech a na divadelních scénách v Polsku, Rakousku, Německu, Francii, USA, Itálii či Japonsku, „doma“ je však především v curyšské opeře, ve Švýcarsku žije řadu let.

Studia a debut

Narodila se v Orlové nedaleko Ostravy a už v dětství vystupovala s lidovou kapelou rodiny Kotků, ta jí doporučila, aby se zpěvu věnovala profesionálně, a tak začala studovat ostravskou Janáčkovu konzervatoř. Čistý a kvalitní hlas rozhodl, rozvíjet ho pomáhala paní profesorka Drahomíra Míčková. Konzervatoř je kolébkou desítek jmen dnes už známých umělců – zpěváků, hudebníků, tanečníků či herců, protože Janáčkova konzervatoř Ostrava, která letos slaví 60 let od svého založení, nabízí jako jediná ve střední Evropě všechny tyto čtyři studijní obory. Během studia v Ostravě už zpívala v Mozartově opeře Bastien a Bastienka a ztvárnila také Pasqualinu v opeře Hry o Marii Bohuslava Martinů. V roce 1991 debutovala ve Státní opeře Praha (Tannhäuser, Così fan tutte) a o rok později v pražském Národním divadle v roli Sophie v Rossiniho opeře Il Signor Bruschino.

For lovers of opera and classical music, the name Martina Janková is a guaranteed box office hit. From her early beginnings in Ostrava, where she studied at the city's conservatory, Janková's career has gone from strength to strength as she has performed in a range of countries including Poland, Austria, Germany, France, the USA, Italy and Japan. However, her 'home' stage is at the Zurich Opera, and she has lived in Switzerland for many years.

Studies and debut

Martina Janková was born in Orlová near Ostrava. As a child she performed with the Kotek family's folk ensemble. Her pure voice and natural talent soon shone through, and she was encouraged to enrol at Ostrava's Janáček Conservatory, where she studied under Drahomíra Míčková. Many of the Conservatory's graduates have gone on to build successful careers as singers, instrumentalists, dancers or actors; founded 60 years ago, it is the only conservatory in Central Europe to offer studies in all four of these areas. During her studies in Ostrava, Janková performed in Mozart's opera Bastien and Bastienne as well as playing the role of Pasqualina in Bohuslav Martinů's opera The Miracles of Mary. In 1991 she made her debut at the Prague State Opera (Tannhäuser, Così fan tutte), and the following year she appeared as Sophie in Rossini's opera Il Signor Bruschino at the National Theatre in Prague.



W. A. Mozart - Figarova svatba
(Le Nozze di Figaro)





Curych se stal osudným

Ve studiu zpěvu pokračovala na Basilejské akademii a později i v Mezinárodním operním studiu v Curychu. Na scéně zdejší opery vytvořila dlouhou řadu rolí oper desítek skladatelů. „Nejlépe se cítím v baroku a klasicismu, takže k mým nejoblíbenějším skladatelům patří Mozart, Bach, Haydn...“ říká sama Janková. Dnes patří k nejžádanějším mozartovským interpretkám. V roce 2000 debutovala na Saleburském festivalu, od té doby tu zpívala už v jedenácti produkcích, mimo jiné loni v titulní roli pastýře Aminty v Mozartově opeře *Il re pastore*. Uvedme aspoň jeden z bohatých citátů tisku – Frankfurter Allgemeine Zeitung 1. 8. 2012: „Co nás při setkání s krásnou tak zasáhne, je zkušenost, že je nám darováno něco, co jsme potřebovali, aniž jsme tušili, že to potřebujeme. V publiku

Hudba a zpěv jsou něco, co potřebujeme, aniž jsme tušili, že tu potřebu máme

Music and song are something we need without even knowing that we need it

se hodně plakalo, a to nejen tiše. Viděl jsem vzlykat paní, která se nedokázala ovládnout při poslechu nejkrásnější arie večera, *L'Amere saro costante*. Sopranistka Martina Janková ji zpívala s tak dokonalou krásou tónu ve všech registrech, s tak smysluplně vedeným dechem a tak pronikavou sladkostí, že by to hraničilo s naprostou okoralostí srdce, kdyby člověk nebyl zasažen. Veliký, vynikající mozartovský soprán...“

Písně umí vyprávět

Skvělá technika a výše položený čistý soprán však interpretku už v jejich začátcích přivedly k písňové tvorbě. „Písně jsou nádherné, umí vyprávět. S klavíristou Gérardem Wysem jsme před časem vytvořili a vydali písňovou desku *Voyage*, nabízí písně třeba Musorgského a Dvořáka, ale na druhé straně také Straussa a Schocka, mají široký záběr, zobrazuje se v nich celý život...“ hodnotí Janková. Jako písňová interpretka se představila na mnoha festivalech v řadě zemí. Na koncertních pódiích zaznívají v podání Martiny Jankové také oratorní skladby, ale písňové tvorbě zůstává věrná.

Making a home in Zurich

Janková continued her studies at the Music Academy in Basel and then at the International Opera Studio in Zurich. She has performed a broad operatic repertoire, though she admits: “I feel most at home with Baroque and Classical music, and my favourite composers are Mozart, Bach and Haydn.” Today Janková ranks among the world’s most sought-after Mozart specialists. Since her debut at the Salzburg Festival in 2000 she has performed in eleven productions in the composer’s home city, including the title role of Aminta in *Il re pastore*. She has won widespread critical acclaim – on 1 January 2012 the Frankfurter Allgemeine Zeitung wrote: “What strikes us most forcefully when we encounter beauty is the experience of being given something we needed, without even

knowing that we needed it. Many people in the audience were moved to tears. I saw one lady who wept openly during the evening’s most beautiful aria, *L'Amere saro costante*. The soprano Martina Janková sang with such perfect tone in all registers, her breathing so wonderfully judged, with such a penetrating sweetness that one would have to have a heart of stone not to be moved by the performance. A great Mozart soprano...”

Songs tell stories

Janková’s outstanding technique and pure soprano have always made her suited to the non-operatic repertoire. She says: “Songs are wonderful – they tell stories. With the pianist Gérard Wyss we recorded a disc called *Voyage* including songs by Mussorgsky and Dvořák, but also by Strauss and Schock. The range is very wide – the songs reflect the whole of life...” Janková has performed the song repertoire at many festivals in various countries. A highly versatile musician, she has also sung in oratorios, but songs remain particularly close to her heart.



Nahore:
Up:
W. A. Mozart - *Il re pastore*

Dole:
Down:
J. Haydn - *La fedelta premiata*

Do Ostravy se vrací ráda

V roce 2012 zpívala Martina Janková světské a duchovní kantáty J. S. Bacha v Ostravě na úvodním zářijovém koncertu mezinárodního Svatováclavského hudebního festivalu v katedrále Božského Spasitele. Beznadějně vyprodáno. „Do Ostravy se vracím ráda,“ přiznává. „Hodně se změnila, je barevnější, jaksi zkrásněla. Nová multifunkční hala Gong, která vznikla z bývalého plynojemu, je opravdu unikátem evropského formátu. Zpívala jsem v tom objektu Händelovy arie, ještě když byl v úplně syrovém stavu, okouzlo mě to. Ostrava si mnoho nového zaslouží, vždycky byla bohatá kulturou.“

Poslání

Hudbou žije i rodina Martiny Jankové. Fandí jí manžel, jinak šéf komunikačního oddělení švýcarského ministerstva dopravy, životního prostředí a energetiky, nadšeným obdivovatelem maminky i opery je čtyřletý syn. „Miluje hudbu a viděl už všechna má hudební DVD, dokonce rád chodí se mnou na zkoušky do divadla. Nedávno se ‚zamiloval‘ do postavy Nemorina v Donizettiho opeře *Nápoj lásky* a pořád si zpívá tu jeho slavnou árii *‘Una furtiva lagrima’* a musíme ho také oslovovat jako Nemorina,“ usmívá se Martina Janková.

Povolání zpěvačky či zpěváka vážné hudby vyžaduje dvě zásadní věci – talent a lásku. Není totiž pouhým povoláním, ale posláním, které zážitky a radosti naplňuje samotného interpreta, ale hlavně tisíce obdivovatelů a posluchačů. Nádherné poslání...

Happy homecomings

In September 2012 Janková performed secular and sacred cantatas by J. S. Bach at the opening concert of Ostrava’s St Wenceslas Music Festival. Ostrava’s music-goers gave a warm welcome to their prodigal daughter, and the concert was a sell-out. Janková is fond of her home city: “I love coming home. Ostrava has changed a lot – it has become more beautiful, more colourful. The new Gong arena in the former gas holder is a truly outstanding space. I sang Händel’s arias there soon after it opened, and it enchanted me. Ostrava has always been rich in culture, and it truly deserves these new venues.”

Music as a calling

Janková’s whole family lives for music. Her husband (head of communications at the Swiss Ministry of Transport) is a huge fan, and her four year-old son is quickly becoming an opera-lover too: “He really loves music and he’s already watched all my music DVDs. He even comes to rehearsals at the theatre. He recently ‘fell in love’ with the character of Nemorino in Donizetti’s *The Elixir of Love*, and he’s always singing the famous aria *‘Una furtiva lagrima’*. He even wants us to call him Nemorino!”

There are two main requirements for a successful career as a classical singer – talent and a great love of music. It is more than just a profession – it is a calling, through which the singer can communicate amazing experiences to thousands of admirers. A truly wonderful calling...



L. Janáček - *Liška Bystrouška*
L. Janáček - *The Cunning Little Vixen*

Janáčkova filharmonie Ostrava vstupuje do 60. sezony

The Janáček Philharmonic Ostrava enters its 60th season



Vlevo: Janáčkova filharmonie a písničkář Jaromír Nohavica v aule Gong v Dolní oblasti Vítkovice

Left: The Janáček Philharmonic and the singer-songwriter Jaromír Nohavica in Vítkovice's Gong arena

Na podzim letošního roku vstoupí Janáčkova filharmonie Ostrava do šedesáté koncertní sezony. Po celou dobu od vzniku v roce 1954 až po současné dny se řadí mezi přední česká symfonická tělesa uznávaná v tuzemsku i v zahraničí.

V repertoáru má Janáčkova filharmonie Ostrava nejen díla Leoše Janáčka, jak by mohl naznačovat její název, ale také celé plejády dalších skladatelů. V poslední době s velkým úspěchem na domácím pódium uvádí rovněž díla předních autorů světové filmové hudby.

Umělecký profil orchestru, který charakterizuje vyvážený projev se správně namixovaným poměrem muzikality a technické preciznosti, postupně formovali kromě stálých dirigentů také věhlasní hosté – V. Neumann, V. Smetáček, J. Bělohlávek, L. Pešek, Z. Mácal, Ch. Mackerras, S. Baudo, H. Rilling. Také mezi sólisty, kteří se s ostravskou filharmonii představili, nalezneme slavná jména – J. Suk, A. Navarra, E. Urbanová, P. Domingo, J. Carreras, D. Ross, J. Buswell, S. Babayan, D. Ishizaka, Y. Levionnois, P. Bernold, J. Boušková, R. Baborák či Jiří Vodička.

This autumn Ostrava's Janáček Philharmonic Orchestra will launch its 60th concert season. Since its foundation in 1954, the Janáček Philharmonic has established itself as one of the Czech Republic's premier symphony ensembles, gaining plaudits at home and abroad.

Besides the works of locally born composer Leoš Janáček, the orchestra's repertoire also includes a broad spectrum of other composers. The Philharmonic has recently begun performing works by major film composers, and these concerts have proved a great hit with Ostrava's music-lovers.

The orchestra has become renowned for its well-judged balance between technical proficiency and excellent all-round musicianship. Over the years, the Janáček Philharmonic has welcomed a stellar cast of guest conductors including Václav Neumann, Václav Smetáček, Jiří Bělohlávek, Libor Pešek, Zdeněk Mácal, Charles Mackerras, Serge Baudo and Helmuth Rilling. Guest soloists who have performed with the orchestra include Josef Suk, André Navarra, Eva Urbanová, Plácido Domingo, José Carreras, Diana Ross, James Buswell, Sergei Babayan, Danjulo Ishizaka, Yan Levionnois, Phillippe Bernold, Jana Boušková, Radek Baborák and Jiří Vodička.



Od konce 90. let Janáčková filharmonie spolu s Ostravským centrem nové hudby pořádá pravidelné letní festivaly a tvůrčí dílny mladých skladatelů z celého světa za účasti významných světových tvůrců a interpretů. Orchester dosáhl výrazných úspěchů na prestižních festivalech avantgardní hudby v Praze, Varšavě, Berlíně a nejnověji také v New Yorku.

Svým interpretačním uměním si Janáčkovci získali obdivovatele také během četných zahraničních turné. To první uskutečnili už v roce 1958. Od té doby Janáčková filharmonie Ostrava navštívila opakovaně téměř celou Evropu, Spojené státy, Japonsko, Jižokorejskou republiku, Tchaj-wan a dokonce hráli i v Austrálii. Na podzim roku 2012 koncertovali hned na třech kontinentech. Nejprve vedla cesta na východ, kde se filharmonie představila v čínském Pekingu a poté v Koreji. Následně odletěla do Spojených států amerických, kde koncertovala v New Yorku na mezinárodním festivalu Beyond Cage pod vedením dirigenta Petra Kotíka. Další jedenáct koncertů odehrála na turné v Itálii.

Je 60 let málo či moc? Záleží na tom, jakého subjektu se výročí týká. V případě orchestru asi ani tak nezáleží na délce jeho bytí, ale spíše na neměřitelné hodnotě produkované hudby. A jak je vidět, tak za dobu své existence dělala a dělá Janáčková filharmonie čest nejen svému jménu, ale i Ostravě a potažmo celé české hudební kultuře.

Since the late 1990s the Janáček Philharmonic has joined forces with the Ostrava New Music Centre to hold summer festivals and workshops featuring leading composers and musicians from all around the world. The orchestra has won critical acclaim at avant-garde festivals in Prague, Warsaw, Berlin and New York. It is also a regular performer at established Czech music festivals including the Prague Spring festival, Janáček May and Smetana's Litomyšl.

Since its first foreign tour in 1958, the Janáček Philharmonic has built up a strong reputation as a guest ensemble throughout Europe as well as in the United States, Japan, South Korea, Taiwan and Australia. In the autumn of 2012 the orchestra's tour schedule took in three continents. First there were performances in Beijing and Korea, followed by appearances at the Beyond Cage festival in New York (under the baton of Petr Kotík), finally returning to Europe for a series of eleven concerts in Italy during December.

Is 60 years a long time? Well, it depends whose birthday it is. For an orchestra, the main thing is not how long it has been in existence, but the quality of the music it has made. And as we can see, throughout its existence the Janáček Philharmonic has been an excellent representative not only of Ostrava, but of Czech musical culture in its entirety.

José Carreras a Janáčková filharmonie (2004)

José Carreras and Janáček Philharmonic Orchestra (2004)

Orchestr je pravidelným hostem tradičních domácích festivalů, jako jsou Pražské jaro, Janáčkův máj, Smetanova Litomyšl a jiné

The orchestra is a regular performer at established Czech music festivals including the Prague Spring, Janáček May and Smetana's Litomyšl

V čele Janáčkovy filharmonie stojí od roku 2012 ředitel Jan Žemla, pro kterého bude jubilejní sezóna první příležitostí převést v činy své představy, s nimiž do funkce vstupoval. A pustil se do tohoto úkolu skutečně s vervou. Předně - posluchači se mohou těšit na svěží a nápaditou dramaturgii. Snad neprozradíme moc, když řekneme, že se objeví skladby i autoři, kteří v Ostravě celá léta nezazněli.

Změn dozná také celé spektrum koncertních cyklů. Jejich struktura bude úplně jiná. V novém hávu se objeví velký symfonický cyklus, zkrátka nepřijdou ani příznivci komornějších představení, novou přitažlivější podobu bude mít také prezentace mladých talentů a na scéně se vrátí v daleko atraktivnější verzi i víkendová rodinná matiné. Měnit se však nebude jen charakter jednotlivých koncertů, protože Janáčková filharmonie se chystá častěji opouštět „domácí“ sál v Domě kultury města Ostravy a hledat další místa ke své prezentaci.

Pozvánku k vystoupení s ostravským orchestrem v jeho 60. sezóně přijaly také mnohé současné hvězdy světových pódii, což se týká především sólistů a komorních souborů. Také za dirigentským pultem se vystřídá celá řada mistrů svého oboru. Mezi nimi se bude v průběhu sezóny pečlivě vybírat budoucí šéf-dirigent, což je jednou z priorit pro následující sezónu.

Tím nejdůležitějším úkolem pro Janáčkovu filharmonii Ostrava ale stále zůstává, co nejlépe zprostředkovávat na každém svém koncertu jedinečný a nezapomenutelný zážitek pro své posluchače.



Since 2012 the director of the Janáček Philharmonic has been Jan Žemla, who welcomes the orchestra's 60th anniversary as an ideal opportunity to launch many of his bold plans for the future. Audiences can look forward to an exciting array of music and performers, some of whom have not been heard in Ostrava for many years.

There will also be changes to the range of concert cycles, which will be completely restructured. The grand symphonic cycle will include a greater variety of works and several chamber-type performances. There will be a renewed emphasis on showcasing talented young musicians, and the orchestra's popular family weekend matinee performances will be revived. These will not be the only changes – though the orchestra will still be based at the City of Ostrava Cultural Centre, it will expand its range of performances given at other venues throughout the city and region.

As part of the planned 60th anniversary celebrations, many leading musicians and ensembles have accepted invitations to perform with the orchestra throughout the season. There will also be an impressive range of guest conductors – one of whom may be selected as the orchestra's next chief conductor.

Whatever the future holds, one thing is certain – audiences will continue to enjoy some unforgettable performances by this venerable local institution.

Nejdéle působícím dirigentem byl Otakar Trhлік (na černobílém snímku), a to celých osmnáct let od roku 1968 do roku 1986

The longest-serving conductor was Otakar Trhлік (in the black-and-white photo), who led the ensemble for 18 years from 1968 to 1986



Do rodiny evropských sportovních měst

One of Europe's great sporting cities

Madrid, Stockholm, Kodaň, Valencia, Istanbul, Antverpy, to jsou jen některá jména evropských měst sportu od roku 2001, kdy titul poprvé udělila Asociace evropských měst sportu (ACES) při Evropské unii. Po Liberci 2012 chce být Ostrava v roce 2014 dalším místem na mapě České republiky, které prestižní ocenění v kategorii City získá.

The European Capital of Sport is a title awarded by ACES (the European Capitals of Sport Association) since 2001 in recognition of a city's overall commitment to sport. Title-holders have included Madrid, Stockholm, Copenhagen, Valencia, Istanbul and Antwerp. Ostrava is now bidding to become only the second Czech city (after Liberec 2012) to win the title.

OSTRAVA!!!
EUROPEAN
CITY OF
SPORT
2014

Ostrava kandiduje na Evropské město sportu 2014

Ostrava is a candidate for European Capital of Sport 2014

V Bruselu jistě nepřehlédnou, že v roce 2013 v Ostravě uspořádáme mistrovství světa ve florbale žen, evropské šampionáty juniorů a kadetů v cyklistice, stolním tenisu, softbalu, světové poháry ve sportovní gymnastice a in-line bruslení, tenisové Challenger ATP, Fed Cup a samozřejmě slavný mítink Zlatá tretra s plejádou světových atletických hvězd v čele s Usainem Bolt. Kromě pořadatelských trumfů bude kandidatura Ostravy obsahovat podporu sportu pro všechny a sportu hendikepovaných ve městě.

Metropole Moravy a Slezska systematicky pracuje na sportovní infrastruktuře. Rekonstrukce Městského stadionu pro atletiku a fotbal, výstavba atletické haly a dráhy pro in-line bruslení vytvoří spolu s multifunkční halou ČEZ Arény jedinečný sportovní komplex s dostatečnými parkovacími a ubytovacími kapacitami.

As a renowned host city for sporting events, Ostrava's claim to the title is strong. In 2013, the city will be the venue for international championships in floorball, cycling, table tennis, softball, gymnastics and inline skating, plus tennis events such as the ATP Challenger Tour and the Fed Cup, and of course the Golden Spike athletics meeting featuring a stellar cast including Usain Bolt. The City of Ostrava is a major investor in public sports facilities, including support for disabled sport.

Ostrava's sporting infrastructure is a key investment priority for the City. The City Stadium has been reconstructed to host athletics and football, and there are plans to build an indoor athletics arena and inline skating facilities nearby. Together with the multifunctional ČEZ Arena, this will create an integrated sporting complex offering top-class facilities for competitors and visitors.

Na vedlejší straně

Nahoře:
Petra Kvitová při Fed Cupu s Austrálií (4:0)

Uprostřed:
Usain Bolt bude 27. června hvězdou Zlaté tretry, která otevře novou tribunu městského stadionu

Dole:
Ostrava, dějiště významných mezinárodních akcí i sportování pro všechny

Opposite page

Up:
Petra Kvitová against Australia in the Fed Cup (4:0)

Middle:
Usain Bolt will be the star of the Golden Spike meeting on 27 June in the newly reconstructed stadium

Down:
Ostrava, host city of major international events and sport for all



OSTRAVA!!!
EUROPEAN
CITY OF
SPORT
2014



Mistryně světa ve freedivingu Alena Zabloudilová sní o sto metrech
 Freediving world champion Alena Zabloudilová dreams of conquering 100 metres

Život má bavit i naplňovat

Life is for living to the full



Alena Zabloudilová je mistryní světa ve freedivingu, adrenalinovém sportu, ve kterém patří vnitrozemská Česká republika ke světovým velmocem. Freediving, volné nádechové potápění, má šest závodních disciplín. Statická a dynamická apnoe se provozují v bazénech. V jezerech a mořích se závodí v konstantní zátěži s ploutví (CWT). Do hloubky se sestupuje a vystupuje podél lana, měří se dosažený výkon. Při konstantní zátěži bez ploutví (CNF) se závodník potápí podél lana, plaveckým způsobem jsou prsa. Free immersion (FIM) je založeno na ručkování po laně.

Jak jste se dostala k freedivingu?

Jako dítě jsem závodně plavala. Chtěla jsem ale zkusit něco jiného. Před devíti lety jsem absolvovala kurz freedivingu v Chorvatsku. Je to sport, který mi otevřel nové obzory a možnosti. Jsem členkou klubu Apneaman, který vede Martin Zajac. V Česku se závodnímu freedivingu věnuje tisícovka lidí, na světě asi 10 tisíc. Nejpopulárnější je ve Francii, Americe a u nás.

Alena Zabloudilová is the world champion in freediving – an adrenaline sport at which the Czech Republic excels. Freediving – a form of underwater diving without the use of breathing apparatus – has six competitive disciplines. Static and dynamic apnea are swimming pool disciplines, while constant weight apnea (CWT) is attempted in seas and lakes – the athlete dives along a guideline and the depth of submersion is measured. Constant weight apnea without fins (CNF) is the same, but without any swimming aids; athletes use breaststroke. In free immersion (FIM), athletes use the guideline to pull themselves down and then back up to the surface.

How did you start freediving?

As a child I swam competitively, but I wanted to try something new. Nine years ago I did a freediving course in Croatia, and it really opened my eyes. I'm a member of Martin Zajac's Apneaman club. In the Czech Republic there are around a thousand freedivers, out of about 10 000 in the world. Freediving is most popular in France, America and here in the Czech Republic.



ALENA ZABLOUDILOVÁ
Narodila se 23. září 1981 v Ostravě. Česká reprezentantka ve freedivingu, volném nádechovém potápění. Mistryně světa v disciplíně CNF z Řecka 2011, vicemistryně světa v DNF ze Slovinska 2007 a ve FIM z Řecka 2012. Držitelka českých rekordů v CWT (- 90 metrů), CNF(- 65 metrů) a FIM(- 82 metrů). Pracuje jako vodní záchranářka a učitelka plavání v SAREZA Ostrava.

ALENA ZABLOUDILOVÁ
Born 23 September 1981 in Ostrava. Represents her country at freediving. World champion (CNF), Greece 2011. Runner-up in the world championships, Slovenia 2007 (DNF), Greece (FIM). Holder of Czech records in CWT (- 90 metres), CNF (- 65 metres), FIM (82 metres). Alena Zabloudilová works as a lifeguard and swimming teacher at SAREZA Ostrava.

Na které disciplíny se specializujete?

Začínala jsem v bazénu. Postupem času mě začaly bavit hloubky. Pokud si mám vybrat jednu, pak konstantní zátěž bez ploutví. Jednu z fyzicky nejnáročnějších disciplín.

Jaké jsou vaše osobní rekordy?

Nejhlouběji jsem se potopila s ploutve-mi do 90 metrů, bez ploutví do 65 metrů. S pomocí ručkování po laně mám na kontě 82 metrů. Všechny výkony jsou jen pár metrů od světových rekordů. Na jedno nadechnutí jsem pod vodou nejdéle vydržela 6 minut 50 sekund.

Na čem závisí úspěch potápěče?

V první řadě musí být člověk fyzicky i psychicky připraven. Důležitý je strečink celého těla, relaxace a uvolnění. Potápění musíte trénovat metr po metru, pečlivě a s rozvahou. Pokud bych měla sebemenší pochyby o tom, že hloubku nezvládnou, tělo i mysl by mi nedovolily potopit se.

Lidé, kteří provozují freediving, jsou přátelští, klidní a vyrovnaní

V čem se potápíte?

K základní výbavě patří neopren, maska, ploutve, šnorchl. Používáme také hlubinný sonar. Metráž je předem nahlášena. I kdybych chtěla, nemohu se potopit hlouběji. Na konci lana je umístěna kamera. Při výstupu se musím hodně koncentrovat, abych neudělala chybu. Bezpečnost jistí potápěči.

Máte respekt před hloubkami?

Respekt mám. Hlubiny moří a oceánů jsou jedny z nejméně prozkoumaných oblastí na planetě. Vždy je co zlepšovat. Seberealizace je nejlepší cesta pro lidstvo samo.

Jaký typ lidí přitahuje freediving?

Většinou přátelské a pohodové, milující vodu. Freediving je nazýván extrémním sportem, ale lidé kteří ho provozují, jsou vesměs klidní a vyrovnaní.

Co považujete za svůj největší úspěch?

Těžko vybírat. Mám tituly mistryně světa 2011, vicemistryně světa 2007 a 2011. Vloni jsem vyhrála prestižní seriál závodů Suunto Vertical Blue. Jsem několikanásobnou mistryní ČR.

Which disciplines do you specialize in?

I started in the pool, but I gradually came to enjoy deeper water. If I had to choose, my favourite discipline would be constant weight without fins – which is physically very demanding.

What are your personal records?

The best depth I've achieved with fins was 90 metres, without fins 65 metres. In free immersion I've managed 82 metres. All of those are just a few metres short of world records. My longest breath-hold time was 6 minutes and 50 seconds.

What does a freediver need to succeed?

First of all you must be physically and mentally prepared. It's very important to stretch your whole body, and to relax. You need to train metre by metre, and you need to be very careful and sure. If I had any doubt whether I could achieve a certain depth, my body and mind would not let me attempt it.

Freedivers are calm, well-balanced people

What equipment do you use?

My basic equipment is a wetsuit, a mask, fins and a snorkel. We also use a depth sonar. The depth is set in advance, so even if I wanted to, I couldn't exceed that planned depth. There's a camera at the end of the line. When coming up again I need to concentrate very hard to avoid mistakes. Safety is key in diving.

Does deep water demand respect?

Certainly. The depths of the oceans are among the least explored parts of the entire planet. There is always room for improvement. Mankind's progress is based on setting and achieving goals.

What kind of people are freedivers?

We tend to be friendly, easy-going types, and of course we love water. Freediving is known as an extreme sport, but most freedivers are calm, well-balanced people.

What do you consider your greatest success?

It's hard to say. I was the world champion in 2011 and I came second in 2007 and 2011. Last year I won the Suunto Vertical Blue series. And I've won several Czech championships.



Cestujete za závody po celém světě, jak sháníte sponzory?

Procestovala jsem většinu kontinentů, každý je krásný a něčím zajímavý. Bez peněz se žádný sport na vrcholové úrovni dělat nedá. Jsem ráda za každého sponzora, který projeví sympatie a chce být viděn.

Ostravu mám a budu mít vždycky ráda

Co pro vás znamená Ostrava?

Mám na město krásné vzpomínky spojené s dětstvím, rodinou. Maminka je moje zlatičko a zároveň největší fanynka. Ostravu mám a budu mít vždycky ráda. Volný čas většinou trávím se svými zvířaty. Ráda běhám, hraji badminton a golf.

Jaké máte plány do budoucna?

Zůstat zdravá a spokojená. Snažím se, aby mě život bavil a naplňoval. Ve freedivingu bych v blízké budoucnosti chtěla pokořit stometrovou hranici.

You compete all over the world. How do you finance your freediving?

I've travelled in most continents, and each of them is beautiful and fascinating. It's not possible to compete at a high level without funding. I'm grateful for any sponsor who likes what I do and wants to contribute.

I will always love Ostrava

What does Ostrava mean to you?

I have wonderful childhood memories of the city. My mum is my greatest fan. I will always love Ostrava. I spend most of my free time with my animals, but I also enjoy running and playing badminton and golf.

What are your plans for the future?

To stay healthy and happy. I want to enjoy life and live it to the full. In freediving, I dream of breaking the 100-metre barrier.

Brána jazyků otevřená Languages open doors



Každý studentík nemá to štěstí, že se narodí do dvojjazyčné rodiny a oba jazyky pak zvládá zcela přirozeně. Všichni ostatní se cizí řeč musejí naučit pěkně od základu a pokud možno bez obvyklých školských nešvarů, tedy nejlépe s rodilým mluvčím nebo s člověkem, který cizí jazyk velmi dobře ovládá.

Město Ostrava se otevřelo světu a proto jeho radní chtějí, aby občané byli pro život dobře jazykově vybaveni, aby uměli plynule konverzovat nejen na cestách a se zahraničními přáteli, ale zejména při hledání solidního zaměstnání v mezinárodních firmách, aby zvládali vystupovat v cizí řeči na kongresech nebo mohli o své práci diskutovat se zahraničními kolegy. Proto Ostrava klade velký důraz na výuku jazyků už od mateřské školy.

Řadu let podporuje školy, které nabízejí bilingvní (dvojjazyčnou) výuku nebo rozšířenou výuku jazyků, a to účelovou dotací ze svého rozpočtu. V roce 2013 například vynaložilo na jejich žáky celkovou částku více než 7 milionů korun, které budou rozděleny mezi žadatele z řad mateřských, základních a středních škol. Výuka předmětů v cizím jazyce se nejvíce soustřeďuje na angličtinu, ale máme zde i bilingvní gymnázium česko-španělské. Až na výjimku, jíž je 1st International School of Ostrava, ve které se děti učí pouze anglicky, a proto ji navštěvují také cizinci, probíhá výuka v cizím jazyce v některých předmětech, samozřejmě s výjimkou češtiny nebo dějepisu.

Znalost cizích jazyků se stává nezbytností

Speaking a foreign language is essential in the modern world

Some children have the good fortune to be born into a bilingual family, so they speak two languages fluently from an early age. For most people, however, foreign languages have to be learned. Of course the best way to learn is by spending time with a native speaker or somebody who knows the language very well.

The City of Ostrava is well aware of the huge importance of foreign languages in today's world – not only when travelling or talking with friends from abroad, but also when applying for a job with an international company, giving presentations at conferences, or discussing work with colleagues from other countries. The City places great emphasis on foreign language teaching from kindergarten level upwards.

For many years Ostrava has provided targeted financial support to schools which offer bilingual teaching or an extended range of language tuition. In 2013 the City spent more than 7 million CZK on foreign language-related projects, divided among kindergartens, primary schools and secondary schools. Most foreign-language teaching is in English, but Ostrava also has a Czech-Spanish secondary school. One of the city's schools – the 1st International School of Ostrava – teaches all its lessons in English, and is attended by many non-Czech children. Other schools teach selected subjects in foreign languages, while other subjects are taught in Czech (for example Czech Language or History).



Snímky pocházejí z 1st International School of Ostrava a dvojjazyčných tříd Základní školy Ostrčilova v Moravské Ostravě

Photos from the 1st International School of Ostrava and the bilingual classes of the Ostrčilova Primary School in Ostrava

Jan Sláma,
dramaturg, básník, dendrolog a oddaný vyznavač kouzel v zahradě:

„Pomáhám přírodě čarovat...“

Jan Sláma
a poet of nature unlocks the secrets of the enchanted garden:

‘I help nature to work its magic...’

Už jste byli v pohádce? Navštívili zahradu kouzel? Nic nemožného. Na okraji Ostravy, města dodnes poznamenaného průmyslem, v městské, spíše vilové čtvrti Hrabová, vstoupíte do zahrady – a je to! Pohádkový les, nebo spíše lesík, desítky, možná stovky odstínů zelené a hnědé, a ty stromky – ty musejí být z pohádky. Takový je zřejmě první vjem každého návštěvníka zahrady Jana Slámy, který už téměř čtyřicet let hledá, roubuje a množí čarovníky. Na ploše zahrady zděděné po otci, pouhých 2 000 čtverečních metrech, je přes tři tisíce zakrslých koniferů, pečlivě udržovaných stromků a keřů; oko a duše milovníka přírody omdlívá nadšením...

If you long to walk through an enchanted fairy-tale garden, then Ostrava has just the place for you. On the very edge of the city, tucked away in the quiet suburb of Hrabová, you will find a secret forest kingdom, a magical world of mysterious forms. You have wandered into the world of Jan Sláma – a passionate gardener who for almost forty years has been seeking out and grafting witch's brooms – the dense growths that are sometimes found on trees and bushes. Sláma's garden, passed on to him by his father, is not large (2 000 square metres), but it contains over three thousand dwarf conifers and other lovingly tended trees and bushes. Truly a paradise for nature-lovers...





Péče jako o děti

Čarovník je hříčka přírody. Vnímavý člověk určitě občas v přírodě postřehne anomálii, novotvar na větvi stromu – jakoby další, přirostlý, hustý stromek ve tvaru kytky, minikopie toho velkého, mateřského stromu. Anglický překlad čarovníku – witch's broom – je opravdu výstižný – koště čarodějnice, i tak to může vypadat, a protože je to relativně ojedinělý úkaz, s čarováním přírody to má určitě něco společného. Z této „kytice“ se část uřízne a poté naroubuje na mladý stromek stejného druhu. Naroubovaných stromků může být dvacet, ale také třeba dva, tři. Jen část roubů se uchytí, v zimě se jim musí topit ve skleníku a opečovávat se musejí jako malé děti. Dospělý stromek je pak zakrslou podobou svého původního nositele. Je pozoruhodné, že čarovný novotvar lze najít na jehličnanech, ale i listnatých stromech. K unikátním kouskům v zahradě Jana Slámy patří například chundelatý keřík borovice se zelenobílým žíhaným jehličím, ale také huňaté koule smrčeků, modřínů... Zahrada však dává vyniknout i malým javorům, jinanům a dalším listnáčům.

Trees are like children to me

A witch's broom is a freak of nature. If you look carefully, you might sometimes notice strange growths on the branches of trees, with dense masses of shoots resembling birds's nests or brooms, almost like miniature versions of the larger tree. These growths are quite rare, but they are part of the magic of nature. To cultivate a witch's broom, you have to cut a part off and graft it on to a young tree of the same species. You can graft on two or three growths, or as many as twenty. Only some of the grafts will survive, and you have to look after them as if they were small children – keeping them warm in a greenhouse through the winter. Once grown, the witch's broom is like a dwarf version of its original host. The wonderful thing is that you can find witch's brooms both on conifers and deciduous trees. Jan Sláma's unique collection includes a dwarf pine with green-and-white striped needles, dense clumps of spruce and larch, but also some beautiful dwarf maples, ginkgo trees and other deciduous species.



Jako horolezec

Kdysi dramaturg společnosti Krátký film, ale také básník Jan Sláma a dnes zkušený dendrolog většinou sám čarovníky vyhledává a roubuje, o některých mu řeknou jiní lidé, a tak se jede podívat, zda by se k roubování hodily. Hodně toho najezdí, ale ještě více pracuje na zahradě, jejíž podoba se mění. Musí pečovat také o trávník zahrady, pravidelně zavlažování, nakupuje hnojiva, sbírá další zkušenosti i radí jiným. A hlavně – vyzbrojen lezeckou technikou čiperně zvládá vysoké stromy, aby jim odebral kousek toho kouzelného keříku. Stává se doslova lovcem unikátních hříček přírody.

Taková krása se hned tak nenajde, takhle si představuji ráj...

Obdivovatelé z celého světa

Čarovníky jsou jakousi přírodní bonsají, a proto se stávají perlami skalek, malých zahrad i balkonů. Zakrslé stromečky ohromují doslova celý svět. Na webových stránkách Jana Slámy www.wbgarden.com lze číst ohlasy z celého světa, lidé žasnou nad podivuhodnými stromy a vyjadřují nadšení – úžasné, kouzelné, neuvěřitelné, fantastické! Jeden citát za všechny: „Taková krása se hned tak nenajde. Je za tím nezměrná spousta dřiny korunovaná radostí. Takhle si představuji ráj. Pane Slámo, přeji hodně elánu a sil do dalšího snažení.“

Nelze se divit, že zahradu navštívili i dendrologové z USA, Velké Británie, Nizozemí, Ruska, pěstitel udržuje odborné kontakty s kolegy v zahraničí. Překvapením nejsou ani návštěvy celých autobusů zájemců z nedalekého Polska. Jana Slámu znají diváci televize, svá botanická kouzla a čarovné svěřence představil už v mnoha publikacích. Pozoruhodný koníček. Pozoruhodný i proto, že představuje radost a zážitek nejen pro jeho tvůrce, ale i pro značnou část odborné i laické veřejnosti u nás i v zahraničí.

Scaling the heights

Jan Sláma used to work in the film industry, but he is also an accomplished poet. He has become well known in the gardening community for his passionate love of witch's brooms, and people often tip him off about brooms which might be good for grafting. Besides travelling around seeking out new brooms, he also works hard to maintain his garden – tending to the lawns, regularly watering, fertilizing, gathering experience and generously giving advice to other gardeners. But he feels most at home in his climbing gear, lithely scaling the heights of tall trees to cut off a piece of the magic broom, hunting and gathering this wonder of nature...

Such beauty is a rare thing to behold. That is how I imagine paradise must be...

Admirers from all over the world

Witch's brooms are like naturally occurring bonsai, and they are becoming globally popular as additions to rockeries, small gardens and balconies. Jan Sláma's website www.wbgarden.com has a visitors' book overflowing with praise and admiration from people all over the world who have been enchanted by this magic garden on the edge of Ostrava. One quote speaks for all: "Such beauty is a rare thing to behold. A lot of effort has been crowned with supreme joy. That is how I imagine paradise must be. Mr Sláma, I wish you all possible success in your future endeavours."

It is no wonder that gardeners from the USA, Britain, the Netherlands and Russia have travelled to visit Sláma's forest kingdom. He maintains close contacts with fellow dendrologists in many countries, and often welcomes busloads of tourists from neighbouring Poland. Sláma is well-known to Czech TV viewers, and he has written several books on gardening. Truly a remarkable pastime, because it not only brings pleasure to Sláma himself, but to thousands of admirers all over the world.



Archiv města Ostravy slaví 90 let od svého založení

Na historii se musí v bílých rukavičkách



Archiv města Ostravy na Špálově ulici 19 v Moravské Ostravě, původně radnice Přívozu z roku 1897, dílo architekta Camilla Sitteho

The Ostrava City Archive on Špálova Street, originally the town hall of the Přívoz district, built in 1897 to a design by Camillo Sitte

Když se řekne archiv, vybaví se leckomu archivář v bílých rukavičkách mezi regály plnými zažloutlých pergamenů, zaprášených spisů a knih. „Archiv se v době nástupu digitalizace může jevit jako instituce určená staromilcům. Ani zdaleka tomu tak není. Archiv je pamětí města, nevyčerpatelným informačním zdrojem poznání dějin, umožňuje pochopení historických souvislostí jeho vývoje,“ říká Blažena Przybylová, ředitelka Archivu města Ostravy (AMO), jehož 90. výročí si letos připomínáme.

Odkaz Aloise Adamuse

Prvním archivářem Moravské Ostravy se v září 1923 stal Alois Adamus. Vytvořil solidní základnu této instituce. Jeho pokračovatelé Blanka Pitronová, Marie Gajdoščíková a především Karel Jiřík posunuli archiv na vyšší úroveň, otevřeli jej více veřejnosti. Po roce 1989 město Ostrava zabezpečilo svou „písemnou paměť“ výstavbou moderního depozitáře a rekonstrukcí historické administrativní budovy postavené v roce 1897 podle návrhu architekta Camilla Sitteho. Vedle uchovávání archiválií je dnes hlavním posláním archivu popularizace historie města Ostravy.

Truhla odolala ohni

Každá z položek depozitáře AMO zrcadlí dobu, ve které vznikla. Skrývají se v něm minulost, rozmanitá svědectví, tajemné příběhy, které možná ještě nebyly odhaleny. Napadá vás, kam se uchovávaly dokumenty třeba v 16. století? Bylo to v kovové truhle jištěné třemi zámky, která přes svou obyčejnost dokázala před ničivým požárem ochránit nejstarší listinu uloženou v AMO – pergamen z roku 1362, v němž císař Karel IV. udělil Moravské Ostravě právo konat trhy. Počátek novověku přinesl papírové úřední knihy s ručními zápisy. Dochovaly se i pečeti typáře (pečetidla).

Čím blíže současnosti tím je skladba rozmanitější – listiny, úřední knihy, mapy, plány, fotografie, filmy, plakáty, tiskoviny apod.

Pokrok se nedá zastavit

Není pochyb o tom, že i příští generace se budou zajímat o naši současnost. Je proto důležité zachovat důležité dokumenty ze života města. Jen uložení v depozitářích za stálé teploty 18–20 °C, při vlhkosti 50–60 % zaručí jejich dlouhou životnost. Budoucnost je v digitalizaci historických dokumentů. Už dnes si mohou zájemci o dějiny Ostravy kromě klasického studia v badatelně prohlédnout na internetové adrese <http://earchiv.ostrava.cz> mapy a plány, historické fotografie nebo operáty ze sčítání lidu. V současné době má digitální podobu asi čtvrtina z 8 tisíc vybraných úředních knih. Archiváři musí během jediného roku naskenovat více než milion a půl stran dokumentů. K nahlédnutí budou prakticky všechny úřední knihy vedené ve městě do roku 1945. Zájemci si budou moci prohlédnout i nejstarší, tzv. památnou knihu, která má první zápis z roku 1565. Od konce letošního roku budou veškeré digitalizované archiválie dostupné v nové aplikaci <https://badatelna.ostrava.cz>.

Dějiny nás inspirují

„Úkolem nás archivářů je pečovat o jedinečné informační zdroje a zároveň umožnit jejich využití návštěvníky studovny. K dějinám a současnosti města a regionu vydáváme také periodikum Ostrava, které má už 26 dílů. S pomocí aktivit jako jsou výstavy, exkurze aj. oslovujeme veřejnost, aby se zajímala o historii Ostravy a skládala si vlastní mozaiku inspirativních poznatků,“ dodala ředitelka Archivu města Ostravy Blažena Przybylová.

The Ostrava City Archive celebrates 90 years of existence

Guarding the treasures of history



Na dolním snímku: Ředitelka Archivu města Ostravy Blažena Przybylová

Down: Director of the Ostrava City Archive Blažena Przybylová

Most people, when they hear the word 'archive', think of white-gloved librarians in half-moon glasses, browsing among shelves of yellowing parchments and dusty old leather-bound volumes. But the reality is very different. Blažena Przybylová, Director of the Ostrava City Archive, explains: "In the digital age, some people may think archives are rather old-fashioned. Not at all. Archives are the memory of a place. They enable us to understand a place's historical context." The Ostrava City Archive celebrates 90 years of existence this year.

Alois Adamus

– the father of Ostrava's archive
The first archivist of Ostrava was Alois Adamus, who took up the post in 1923 and laid firm foundations for the archive's later development. He was succeeded by Blanka Pitronová, Marie Gajdoščíková and Karel Jiřík, who helped to open the archive up to a wider readership. In the post-communist era, Ostrava has safeguarded its history by building a modern depository and reconstructing a historic building designed by the architect Camillo Sitte, dating back to 1897. Today one of the archive's main tasks is to raise public awareness of Ostrava's rich history.

Surviving disasters

Each of the items held at the archive preserves some fragment of the past, reflecting its own historical era. The archive stocks bear witness to thousands of events, many of which still await rediscovery. In the 16th century, important documents related to Ostrava were stored in a metal trunk secured with three locks. This simple box managed to survive a destructive fire, protecting the oldest document held by the Ostrava City Archive – a parchment

from 1362 in which the Emperor Charles IV granted the town the right to hold fairs and markets. With the dawn of the modern era, officials began to produce manuscripts on paper, bound into books and marked with wax seals. More modern archive documents include maps, photographs, films, posters, newspapers and a wide variety of other materials.

Progress marches on

There is no doubt that future generations will be interested in life as we live it now, so it is important to preserve Ostrava's important historical documents. Documents need to be kept at a stable temperature of 18–20° C and a humidity level of 50–60 %. However, the real future of archiving is in digitization. Today it is possible to view maps and plans, historic photographs and census documentation from the comfort of our homes via the website <http://earchiv.ostrava.cz>. Currently around a quarter of 8 000 selected official documents have already been digitized, with archivists scanning over one and a half million pages per year. When the project is complete, the public will have electronic access to almost all official records of the city up to 1945 – including the oldest official chronicle book whose first entry dates back to 1565.

Inspired by history

Archive Director Blažena Przybylová describes her task: "The archivist's mission is to care for these unique resources while also enabling visitors to view them. We publish the periodical 'Ostrava', which already runs to 26 volumes, and we help with events such as exhibitions and tours. Our aim is to raise public awareness of Ostrava's history and inspire people to take an interest in the city's fascinating past."

Nejstarší a nejcennější dokumenty z depozitáře Archivu města Ostravy

Nejstarší dokument

Pergamenová listina – privilegium Karla IV. ze 17. 5. 1362, kterým uděluje městu Moravská Ostrava právo konání trhu

Nejstarší městská pečeť

Je dokladem nejstaršího vyobrazení městského znaku kráčejiho koně bez uzdy, přivěšena na listině z 11. 11. 1426

Nejstarší znaková listina

Povýšení vsi Třebovice, dnes obvodu Ostravy, na městys českým králem Ferdinandem v roce 1532

Nejstarší úřední městská kniha

Česky psaná Památná kniha města Moravské Ostravy (1565–1757). Obsahuje přísahu městského písaře, svatební a kupní smlouvy, dlužní úpisy apod.

Nejstarší městské pečetidlo

Mosazné, zřejmě z první poloviny 17. století. Ve štítu je osedlaný kůň, pětistá růže a barokní kartuše. Opis latinský: *SIG*CVITATIS*OST*RAVIENSIS

Nejstarší pozemková kniha

Gruntovní kniha města Moravské Ostravy (1626–1783)

Nejstarší ostravské noviny

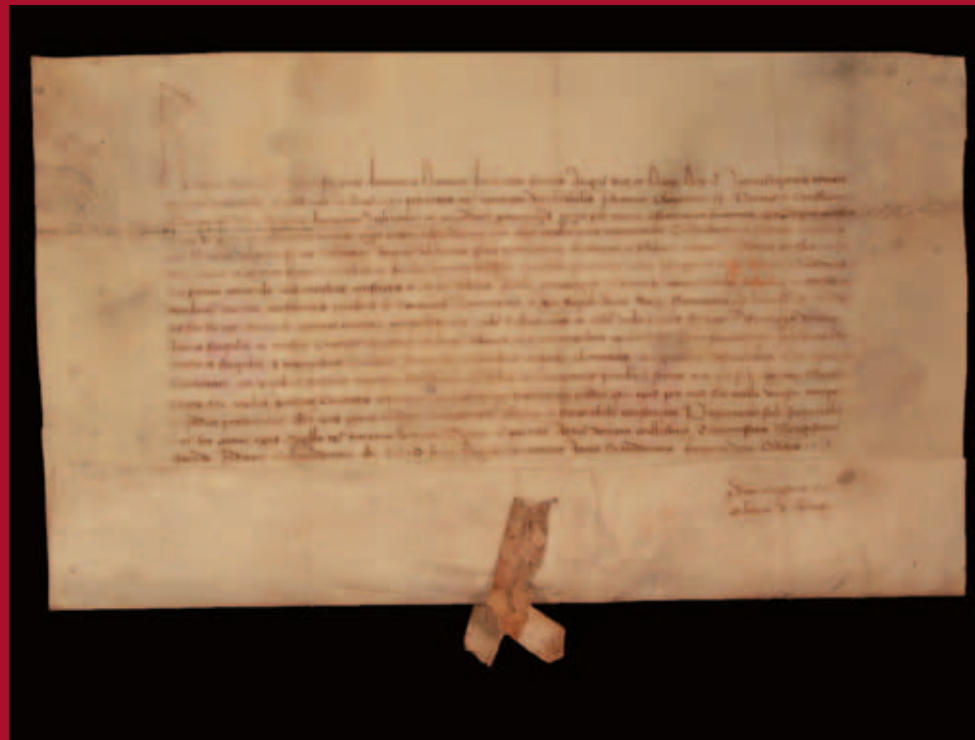
Zkušební číslo novin Localanzeiger für Mährisch Ostrau und Umgebung (Místní oznamovatel pro Moravskou Ostravu a okolí) vydal v roce 1875 Heinrich Plaschil

Nahoře:
Privilegium Karla IV.
pro město Ostravu z roku 1362

Dole:
Studovna Archivu města Ostravy

Up:
Charles IV's privilege granted to Ostrava in 1362

Down:
Reading room of the Ostrava City Archive



The oldest and most valuable documents from the Ostrava City Archive

Oldest document

Parchment document dated 17 May 1362, in which Emperor Charles IV grants Ostrava the right to hold markets and fairs

Oldest impression of the municipal seal

This seal attached to a document dated 11 November 1426 is the oldest known representation of the city's emblem featuring the horse rampant

Oldest town foundation document

A document promoting the village of Třebovice (now part of Ostrava) to township status, issued by King Ferdinand in 1532

Oldest city chronicle

Written in Czech, the chronicle of Moravian Ostrava (1565–1757) contains information on marriages, contracts of sale and loan, the oath taken by the city scribe, and much more

Oldest municipal seal

This brass seal probably dates from the first half of the 17th century. It shows a horse, a rose and a Baroque cartouche, with the Latin inscription *SIG*CVITATIS*OST*RAVIENSIS

Oldest land registry book

The land ownership records of Moravian Ostrava (1626–1783)

Oldest newspaper

A trial issue of the 'Localanzeiger für Mährisch Ostrau und Umgebung' ('Local Herald for Moravian Ostrava and Surroundings') was published in 1875 by Heinrich Plaschil.

Nahoře:

Povýšení Hrušova, dnes části Slezské Ostravy, na městys (1908)

Dole vlevo:

Cechovní artikule ostravských řezníků (1661)

Vpravo:

Nejstarší přesně datované pečetidlo Moravské Ostravy (1664)

Up:

Document making Hrušov (now part of Silesian Ostrava) a township (1908)

Down left:

Statutes of Ostrava's guild of butchers (1661)

To the right:

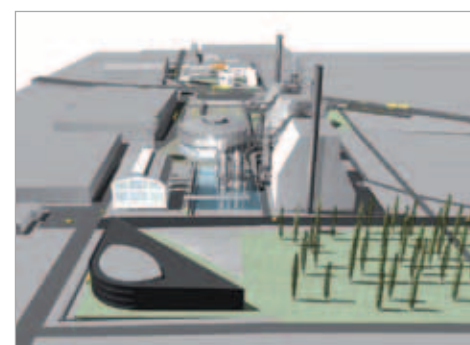
The oldest accurately dated seal of Moravian Ostrava (1664)





Industriální kouzlo Ostravy sílí

The magic of Ostrava's industrial past



*Dolní oblast Vítkovice
přibližuje zábavnou
a interaktivní formou
historickou i moderní
techniku*

*Science and technology are
fun at the new interactive
attraction in Lower Vítkovice*

Industriální stavby mají zvláštní kouzlo. Byla by proto ohromná škoda, kdyby ty z nich, které již dosloužily, zmizely z povrchu zemského i z naší paměti. Například historická budova U6, neboli VI. energetická ústředna v Dolní oblasti Vítkovice, se stala centrem specializované výuky dětí, studentů i učitelů. Nazývá se také Malým světem techniky a je přístupná i široké veřejnosti. Cílem je návštěvníkům zábavnou a interaktivní formou přiblížit tradiční technické obory našeho regionu. Pro jednotlivé části expozice jsou použity názvy světových vědecko-fantastických knih Julese Verne, jehož datum narození (1828) je identické s rokem založení Vítkovických železáren. Na konci každé prohlídkové trasy si návštěvník muzea může zcela jednoduše otestovat získané znalosti.

Malý svět techniky se v brzké době dočká většího bratříčka. V současné době probíhá na ploše 10 000 m² v Dolní oblasti Vítkovice výstavba budovy Světa techniky. Nevšední objekt podle návrhu architekta Josefa Pleskota nabídne nové a moderní prostory pro podporu technického vzdělávání a přírodních věd.

Industrial buildings have an evocative magic that is all their own. It would be a great shame if historic industrial structures were simply demolished and allowed to vanish from memory – which is why the U6 building (a former power plant in Lower Vítkovice) has now been converted into the Small World of Technology, a fun museum targeted mainly at schools and families. The aim of this project is to present the fascinating world of science and technology which has done so much to shape Ostrava and the surrounding region. The individual parts of the exhibition are themed around the famous science fiction books of Jules Verne, who was born in the exact same year when the Vítkovice Ironworks were founded (1828). After viewing each part of the exhibition, visitors can use the interactive features to test their new-found knowledge – a perfect aid for teaching.

Work is currently underway on the museum's 'big brother', located on a 10 000 m² site not far away. The World of Technology will be housed in a specially designed building by the architect Josef Pleskot, offering state-of-the-art facilities to support science and technology teaching and education.

Dřevěné kostely jsou vizitkami lidové architektury i místy návratů

Wooden churches - gems of local folk architecture

Minulost stále živá

Co bylo stvořeno v minulosti, je stále živé... říká se o dřevěných sakrálních stavbách v literatuře. Nejstarší dřevěné kostely a kaple v Evropě jsou především ve skandinávských zemích, východní Evropa jich má zase více než střední. Na území Ostravska a téměř celého moravskoslezského regionu jsou půvabných dřevěných kostelíků desítky, patří k perlám lidové architektury a výlet po trase plné těchto pozoruhodných objektů je skvělým dobrodružstvím. Dohromady v celé České republice pak památkáři a historici evidují 366 dřevěných sakrálních staveb. Mnohé mají datum narození až ve 13. či 14. století, v původní podobě se nezachovaly a často na jejich místě či na zbytcích vyrostly kostely nové. Sloužily především katolíkům, až v 18. století se začínají prosazovat i jiné církve. Jeden z nejznámějších v okolí Ostravy ve Velkých Karlovicích má dokonce půdorys řeckého kříže, zahraniční vlivy poznamenaly i architekturu. Také modlitebna Velká Lhota vznikla jako dřevěná sakrální stavba určená pro evangeliky v 18. století.

Nejsou okázalé

Vyrůstaly většinou z jedlového nebo smrkového dřeva, jen na nejvíce namáhané trámy používali stavbaři dubové dřevo. Vnitřní mobiliář a detaily pak zruční řemeslníci dělali z lípy, olše nebo břízy. Tyto kostely a kaple mají většinou vysokou a velmi strmou střechu, aby se sníž na nich držel co nejméně. Zděné kostely vznikající později jsou mnohem honosnější a jakási „reprezentativnější“. Přesto interiéry dřevěných kostelíků dýchají zdobným půvabem, mají daleko k okázalosti a pompéznosti a historie z nich doslova sálá. V Beskydech, pro Ostravany horách nejbližších, jsou tyto stavby ještě výjimečnější – převzaly mnoho z architektury dřevěných roubenek, tolik pro tyto oblasti typických.

The past lives on

Wooden church architecture is a perfect example of the past living on in the present. Europe's oldest wooden churches and chapels can be found in Scandinavia and Eastern Europe, but Central Europe also has its fair share. Ostrava and the Moravian-Silesian Region can boast dozens of beautiful wooden churches. These gems of local folk architecture are loved by tourists seeking out the true spirit of the region. Historians list a total of 366 wooden church buildings throughout the Czech Republic. Many of these structures date back to the 13th or 14th centuries, though often the original church has not survived and has been replaced by newer buildings. Most of the older wooden structures were built by the Catholic Church; it was only in the 18th century that other denominations began to build wooden churches and chapels of their own. One of the best-known examples in the Ostrava region (at Velké Karlovice) is built on the plan of a Greek cross, and is influenced by foreign architectural styles. The prayer-house at Velká Lhota was built by the Lutheran Church in the 18th century.

A modest beauty

Wooden churches were constructed mostly of fir or spruce, though oak was used for the beams that had to support the most weight. The interior furnishings and décor were hand-carved from the wood of lime trees, alders or birches. These churches and chapels generally had tall, steeply sloping roofs so that snow could easily slip off. Later-built churches were built on a much larger scale, and were intended to impress. However, although the historic interiors are often highly decorative, they are never pompous in style. In the Beskydy mountains the churches were built in a special style, as architects applied many features of the local timber cottages.

V celé České republice památkáři a historici evidují 366 dřevěných sakrálních staveb

Historians list a total of 366 wooden church buildings throughout the Czech Republic

Na protější straně: Sv. Anna, Rožnov

Opposite page: St. Anna, Rožnov



Primo na území Ostravy v městské části Hrabová se od první písemné zmínky z roku 1564 skvěl památkově chráněný dřevěný kostel sv. Kateřiny. Velikonoce v roce 2002 se mu staly osudnými – údajně od svíčky téměř kompletně vyhořel. Nevyčíslitelná ztráta z hlediska památkářů i historiků. Ostravsko-opavské biskupství ale i široká veřejnost se téměř okamžitě spojily a vznikla sbírka, z níž za krátkou dobu a podle původních dispozic povstala dokonalá replika tohoto kostela ze smrkového dřeva a dubových trámů konstrukce. V listopadu 2004 stavbu vonící novotou vysvětil biskup Mons. František Václav Lobkowicz.

Z Podkarpatské Rusi do Beskyd

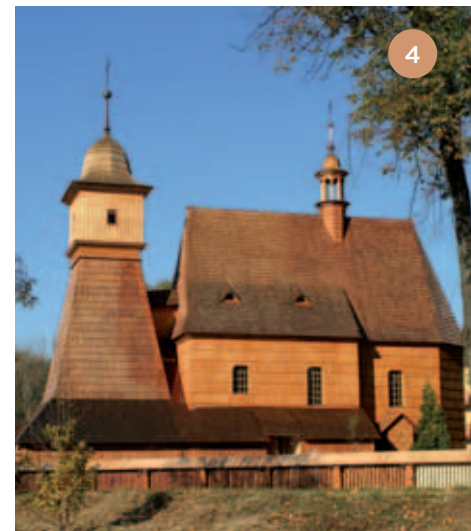
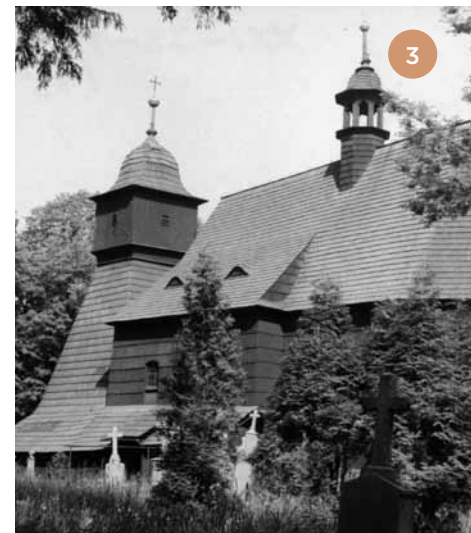
V okolí Ostravy patří k nejnámějším například dřevěný kostel z 15. století v Hodslavicích, proslula ho, dnes už také jen kopie, Hodslavická Madona. Snad nejpozoruhodnější historii má kostel v beskydských Kunčicích pod Ondřejníkem. První zmínka o jeho existenci pochází ze 17. století, ale tehdy stával v obci Hliňavec na Podkarpatské Rusi. Když generální ředitel někdejších Vítkovických kamenouhelných dolů Eduard Šebela koupil v roce 1926 pozemky v Kunčicích p. O., rozhodl se do obce přestěhovat podkarpatský kostelík jako pozoruhodnost. Koupil značně poškozený objekt, nechal rozebrat, očíslovat a převézt do Kunčic. Na malém návrší zvaném Na Humenci naproti Šebelova areálu byl kostelík znovu postaven a v roce 1931 zasvěcen sv. Prokopovi a sv. Barboře, patronům horníků. V 90. letech minulého století prošel kostel nákladnou rekonstrukcí.



On the edge of Ostrava itself, in the suburb of Hrabová, stood the magnificent wooden Church of St. Catherine, first mentioned in a document of 1564. In Easter 2002 the church caught fire from a candle, and burned to the ground. The destruction was a tragic loss for historians and architecture-lovers. The Ostrava-Opava Diocese immediately set up a fund for donations to rebuild the church. Local people contributed generously, and eventually a perfect replica of the structure was built using oak beams and spruce wood. In November 2004 the new church, still fragrant with the fresh timber, was consecrated by Bishop František Václav Lobkowicz.

From the East to the Beskydy mountains

One of the best-known wooden churches near Ostrava was built in Hodslavice in the 15th century, which became famous for its depiction of the Madonna. The church in the Beskydy mountain village of Kunčice pod Ondřejníkem has a remarkable history. It was first documented in the 17th century, when it stood in the village of Hliňavec in Subcarpathian Ruthenia (now part of Ukraine). When the General Manager of the Vítkovice coal mining company Eduard Šebela bought land in Kunčice in 1926, he decided to dismantle the Hliňavec church (which was in a poor state of repair) and move it to the Beskydy village piece by piece. It was rebuilt on raised ground opposite Šebela's land, and in 1931 it was consecrated with a devotion to St. Prokop (Procopius) and St. Barbara, the patron saints of miners. In the 1990s the church was completely restored.



Ve městech i na kopcích

Replikou je také kostel sv. Anny ve skanzenu valašských dřevěných staveb v Rožnově pod Radhoštěm. Z darů rožnovských občanů vznikla v letech 1938–1942 kopie zaniklého dřevěného kostela z nedalekých Větrkovic jako názorná ukázka někdejší lidové architektury. Skanzen je hojně navštěvovaný, k atraktivnosti přispívá i symbolický hřbitůvek u kostela, kde mají pomníky významní umělci Beskyd a Valaška a také legendární běžec Emil Zátopek, zlatý medailista z olympijských her v Helsinkách v roce 1952.



V Beskydech, na vršku hory Radhošť proti modrému nebi, se od konce 19. století tyčí velká kaple sv. Cyrila a Metoděje. Není to typická dřevěná stavba. Originální kamenné zdvo objektu bylo proti nepřízní počasí ve 20. letech minulého století obloženo impregnovaným šindelem, ráz stavby se změnil, a tak bývá často přiřazována k dřevěným kostelíkům. Na legendami opředeném Radhošti byl posvěcen základní kámen tohoto kostela v červenci 1897. Předcházela mu náročná sbírka po českých zemích, ale také problémy s pozemky. Už v roce 1898 byl kostel vysvěcen. Impozantní bronzové sousoší sv. Cyrila a Metoděje stojící pár metrů od kaple daroval v roce 1930 frenštátský rodák a slavný americký sochař Albin Polášek z Chicaga. Dřevěné kostely umí vyprávět. O historii, lidech, víře...

From towns to mountaintops...

Another replica can be found at the Wallachian Open-Air Museum in Rožnov pod Radhoštěm. Funded by donations from local people, the Church of St Anne was built between 1938 and 1942 as a copy of a former church in the nearby village of Větrkovice in order to demonstrate the local folk architectural style. The church is a popular tourist attraction, together with the nearby symbolic churchyard featuring memorials to famous local artists and the legendary athlete Emil Zátopek, Olympic gold winner at Helsinki in 1952.



On the legend-shrouded summit of Radhošť mountain in the Beskydy range stands the imposing Chapel of Saints Cyril and Methodius, built in the late 19th century. This is no typical wooden church; it is actually a stone structure, but in the 20th century it was clad in traditional wooden tiles to protect it from the harsh elements, and so many people rank it among the region's wooden churches. After a long campaign to raise money from public donations (and complex disputes over land ownership), the chapel's foundation stone was blessed in July 1897. Building work proceeded quickly, and the chapel was consecrated in the following year. The bronze statue of Cyril and Methodius was donated to the chapel in 1930 by the Chicago sculptor Albin Polášek, originally from nearby Frenštát.

1. Hodslavice
2. Velké Karlovice
3. Sv. Kateřina, původní
4. Sv. Kateřina, replika
5. Velká Lhota
6. Kunčice
7. Radhošť sv. Cyril a Metoděj

1. Hodslavice
2. Velké Karlovice
3. St. Catherine, original
4. St. Catherine, replica
5. Velká Lhota
6. Kunčice
7. Radhošť St. Cyril and Methodius



COLOURS OF OSTRAVA

Mezinárodní hudební multižánrový festival se v Ostravě uskuteční po jedenácté 18.-21. července 2013, podruhé v industriálním prostředí Dolní oblasti Vítkovice. Mezi světové hvězdy bude mj. patřit britský jazzový klavírista a zpěvák Jamie Cullum a poprvé africký hudební rebel Tiken Jah Fakoly.

COLOURS OF OSTRAVA

This international multi-genre music festival will be held for the 11th time between 18 and 21 July 2013. Like last year, this year's event will take place amid the evocative industrial atmosphere of Lower Vítkovice. Global stars appearing at this year's Colours include the British jazz singer Jamie Cullum and the African reggae rebel Tiken Jah Fakoly.



LETNÍ SHAKESPEAROVSKÉ SLAVNOSTI

Opět na přelomu července a srpna 2013 se v prostorách Slezskoostravského hradu uskuteční tradiční festival Letní Shakespearovské slavnosti. Hradní amfiteátr rozezná hlasy postav z her Sen noci svatojánské, Veselé paničky windsorské, Richard III., Marná lásky snaha a dalších.

SUMMER SHAKESPEARE FESTIVAL

Late July and early August 2013 will see this popular annual Shakespeare festival at the Silesian Ostrava Castle. The open-air amphitheatre is the perfect venue for the magical world of A Midsummer Night's Dream, The Merry Wives of Windsor, Richard III, Love's Labour's Lost, and plenty more.



METALOVÁ LEGENDA KORN

Americká nu-metalová formace Korn se po pěti letech vrací do Ostravy. Legendární kapela z Bakersfieldu v Kalifornii s frontmanem Jonathánem Davisem vystoupí 17. června 2013 v ČEZ Aréně. Korn má na kontě dvě ceny Grammy a deset studiových alb, jichž se prodalo více než 25 milionů nosičů.

KORN - RETURN OF THE NU-METAL LEGEND

After an absence of five years, the American nu-metal band Korn finally returns to Ostrava. The legendary outfit from Bakersfield, headed by frontman Jonathan Davis, performs at the ČEZ Arena on 17 June. Korn have won two Grammy awards and recorded ten studio albums, selling over 25 million.



VELETRH ŽELEZNIČNÍ TECHNIKY

Ostravské hlavní nádraží bude ve dnech 18.-20. června 2013 dějištěm 14. ročníku Czech Raildays, mezinárodního veletrhu drážní techniky, výrobků a služeb pro potřeby železniční a městské kolejové dopravy. Největší zájem bude tradičně o expresní soupravy a moderní tramvaje.

CZECH RAILDAYS

On 18-20 June 2013 Ostrava's main railway station will host the 14th annual Czech Raildays - an international exhibition of technology, products and services connected with railways and trams. Visitors can look forward to the display of express trains and high-tech modern trams.



NA OKRUHU FRANTIŠKA BARTOŠE

Okruh Františka Bartoše, slavného motocyklového závodníka, se pojede 13.-14. července 2013 v Ostravě-Radvaních a Slezské Ostravě. V pátém ročníku se na start postaví domácí i zahraniční jezdci na motocyklech a sajdkárách.

FRANTIŠEK BARTOŠ MOTORCYCLE RACE

This race - held in memory of the legendary world championship rider František Bartoš - will be held on 13-14 July on a street circuit in the Radvanice and Silesian Ostrava districts. This is the fifth year of the event to feature Czech and international competitors including sidecar riders.



DNY NATO S LETECKOU SHOW

Potřinácté bude Ostrava hostit ve dnech 21.-22. září 2013 Dny NATO, atraktivní leteckou show, během které se na Letišti Leoše Janáčka představí špičkoví armádní piloti s nejmodernějšími letouny. Program obohatí Dny vzdušných sil Armády ČR, výstava letecké techniky a řada dalších akcí.

NATO DAYS AND AIR SHOW

On 21-22 September Ostrava will host the thirteenth annual NATO Days festival at Leoš Janáček Airport. This spectacular air show will feature top military pilots showcasing state-of-the-art aircraft. Visitors will also enjoy a display by the Czech Air Force, an exhibition of aviation technology, and much more.

Janáčkův máj

XXXVIII. MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL

20.5. - 11.6. 2013

www.janackuvmaj.cz



OSTRAVA - OPAVA - KRAVAŘE - LUDGEŘOVICE - PŘÍBOR - ČESKÝ TĚŠÍN

MÚZY MILUJÍ OSTRAVU

THE MUSES LOVE OSTRAVA

CENY THÁLIE 2012 THÁLIE AWARDS 2012

za mimořádný jevištní výkon
for exceptional stage performance

ALEŠ BRISCEIN A JANA ŠREJMA KAČÍRKOVÁ
v opeře Romeo a Julie
in the opera Romeo and Juliet

LUCIE SKÁLOVÁ
v baletu Poslední samuraj
in the ballet The Last Samurai

Národní divadlo moravskoslezské Ostrava
National Moravian-Silesian Theatre

